

Delaktighet - Jämlikhet

www.fordelaktighet.se

NYÅRSHÄLSNING 2017

Varsågoda kära medlemmar i FÖR och andra som nåtts av denna nyårshälsning. Här får ni, som traditionen bjuder, lite tankar om vad vi har att förvänta oss av det nya året.

En nyårshälsning ska ju vara uppmuntrande och ge energi att ta itu med det viktiga arbete som ligger framför oss. Jag ska göra ett försök att se ljusstrimmorna i en värld som håller på att löpa amok och som leds av två förvuxna testosteronstinna tonåringar. (Gissa vilka!) Med andra ord det kommer också att finnas med en del mörka stråk och farhågor i vår nyårshälsning.

Nu är det ju inte världspolitiken som är det huvudsakliga ämnet för denna nyårshälsning, utan våra villkor utifrån den svenska verkligheten och politiken. En verklighet som ju naturligtvis inte kan isoleras från den övriga världen.

Trots att det nya året inte innebär att vi förflyttas till en annan verklighet – och att det krasst sett bara är ett sätt att få ordning på tiden – är det ändå ett tillfälle att tippa det utjänta året överbord. Tacka för det som varit. Försöka se världen med nya ögon. Vara öppen för nya chanser och möjligheter.

Från 2016 tar vi med oss en känsla av oro som en rest från det gamla året, men också förhoppningar om bättre tider; var och en av oss och tillsammans.

Angreppen mot assistansreformen är det som smärtar mest. Och i dubbel mening. Det är svårt att förstå, ja snudd på obegripligt att Socialdemokraterna och Miljöpartiet går i bräsch för nedskärningarna av den personliga assistansen. Båda partierna säger sig stå för jämlikhet och lyfter fram allas lika rättigheter i sin politiska retorik. Mest smärtsam är regeringens svekpolitik för alla de av oss som drabbas av den och förlorat sin assistans eller fått den kraftigt nedskuren. Det är ett starkt ord att kalla regeringens politik för svekfull, men hur ska den annars benämnas när ansvarig minister slingrar sig, far med halvsanningar och stämplar assistansberättigade som fuskare.

Det som väntas och förväntas av oss under 2017 är en fortsatt stark mobilisering för rätt till en personlig assistans som undanröjer skillnader och möjliggör ett liv på samma villkor som gäller för övriga medborgare i Sverige. Detta är en kamp vi måste vinna.

REGERINGENS FUNKTIONSHINDERSPOLITIK så som den avspeglas i budget, olika utredningsinitiativ och lämnade propositioner.

Assistansersättningen

Regeringen bild i höstbudgeten 2016/17 av villkoren för personer med funktionsnedsättning är att utvecklingen går alltför långsamt och att detta gäller för de flesta politikerområden. Denna insikt till trots visar en granskning av regeringens budget på stora besparingar inom funktionshindersområdet.

I främsta rummet för regeringens jakt på besparingar står som många av oss fått känna på assistansersättningen. Höjningen av schablonbeloppet inom assistansersättningen begränsas till 3 kr (1,05 %) åren 2017 -2020 och täcker inte ens den avtalsenliga lönehöjningen (2,2 %). I regleringsbrevet för 2017 kvarstår uppdraget till Försäkringskassan från 2016 att bryta utvecklingen av antalet timmar inom assistansersättningen fast nu med särskild inriktning mot att motverka överutnyttjande och brottsligt nyttjande.

Socialministern motiverar kostnadskontrollen inom assistansersättningen att den krävs för att försvara assistansreformens legitimitet. Men de besparingar som nu görs saknar till övervägande del kopplingar till ett faktiskt förekommande överutnyttjande och brottsligt beteende som ministern hänvisar till. Det är mer till skada och utgör ett större hot mot assistansreformens legitimitet när ministern på lösa och osanna grunder återkommande, som hon gör, påstår att 10 % av kostnaden för assistansersättningen används felaktigt.

Regeringen beräknar kostnaden för assistansersättningen till 26 miljarder för 2017. En talande jämförelse är att Rot och Rut tillsammans kostar samhället 23 miljarder per år och som till större del går till hushåll med hög ekonomisk standard än till hushåll med låg ekonomisk standard. Argumenten för Rot och Rut är att de skapar arbete. Det är argument som kan användas med samma styrka även för assistansersättningen och med större legitimitet.

Från och med 1 januari 2017 gäller ett i stora delar försämrat bilstöd.

Grundbidraget för inköp av bil halveras och utgår med 30.000 kr istället för tidigare 60.000 kr. En omfördelning av stödet görs till förmån för höjda inkomstnivåer av anskaffningsbidraget, brutto 120.000 kr – 220.000 kr istället för tidigare brutto 88.000 kr – 160.000 kr, samtidigt som det införs ett nytt bidrag, tilläggsbidrag, för inköp av bil. Tilläggsbidraget som kan vara 30.000 kr eller 40.000 kr kan lämnas till inköp av bil och motiveras i huvudsak av att det kan minska kostnaderna för anpassning. Enligt socialutskottets mening, riktas bilstödet i högre grad till dem som har bristande ekonomiska förutsättningar för inköp av bil och till dem som får extra kostnader för detta inköp. Det nya bilstödet beräknas kosta mindre för samhället. För 2017 budgeteras 267 miljoner kronor. Budget för 2016 var 328 miljoner kronor. I praktiken en försämring med 65 miljoner, men som regeringen marknadsför som en förbättring. FÖR påpekade bristerna i förslaget till nytt bilstöd i sitt remissvar. Se länk: http://www.fordelaktighet.se/pdf/20160519_remissvar_bilstod.pdf

Aktivitets- och sjukersättning

Ett undantag, där det sker en höjning, är att de som är beroende av aktivitets- och sjukersättning och har hel garantiersättning får en höjning på 185 kr, totalt 8 960 kronor per månad före skatt. Det är snudd på cyniskt att som regeringen gör kalla detta en förbättring med tanke på att detta gäller dem av oss med de lägsta inkomsterna och att det bland dem finns personer som livslångt tvingas leva på dessa låga inkomster. Detta är ett politikområde som bara marginellt uppmärksammas. Det gäller för både regeringen och alliansen.

Bidrag till funktionshindersorganisationer

Bidrag till funktionshindersorganisationer ligger kvar på 2016 nivå, 186 miljoner, för åren 2017 – 2020. På regeringens uppdrag ska Socialstyrelsen se över regelverk och inriktning av förordningen (2000:7) om stöd till handikapporganisationer. Uppdraget ska redovisas senast 2017-12-15.

Regeringsinitiativ under 2015 och 2016 som kommer att redovisas eller fattas beslut om under 2017

Hjälpmedel

En särskild utredare har tillsats för att se över tillgången till och användningen av hjälpmedel och lämna förslag i syfte att öka likvärdigheten och minska skillnaderna i fråga om avgifter och regelverk samt därvid se över frågan om nationell reglering och ett samlat huvudmannaskap. Utredningen ska redovisas senast den 31 maj 2017.

Flexjobben

I regeringsförklaringen 2014 när regeringen tillträdde utlovade statsministern försök med flexjobb. Flexjobb innebär kortfattat att du kan arbeta efter din förmåga med en lön motsvarande en heltidsanställning där kostnaden för lönen täcks upp av staten och i övrigt är villkoren avtalsenliga. Modellen med flexjobb tillämpas i Danmark. Det är nu 2017 och inga initiativ har ännu tagits av arbetsmarknadsministern till en sådan reform. Oklart om frågan bereds av arbetsmarknadsministern. Det återstår att se.

Propositioner och skrivelser från regeringen som kommer att behandlas av riksdagen under 2017

- Regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (Skr. 2016/17:29; Betänkande 2016/17:KU6). Ett riksdagsbeslut väntas våren 2017.

Regeringen föreslår en sammanhållen struktur för främjande och skydd av mänskliga rättigheter som ska vara hållbar över tid och under skilda förhållanden. Oavsett exempelvis maktskiften och motsättningar, måste den inkludera ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna. Vidare föreslår man att en nationell institution för mänskliga rättigheter, enligt de så kallade Parisprinciperna, bör inrättas i Sverige med riksdagen som huvudman. Det innebär att en institutionell granskning av Sveriges konventionsefterlevnad på samtliga rättsområden kommer att tillskapas. Detta är ett krav som länge ställts av funktionshindersrörelsen. Vi vill gärna tro att detta initiativ betyder att konventionen om rättigheter kommer att tas på större allvar.

- Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet. En proposition från regeringen ska lämnas till riksdagen 21 mars 2017 och avses bli slutbehandlade före sommaren.

Regeringen föreslår att den tidigare begränsningen, att endast arbetsgivare med fler än tio anställda omfattas av lagens diskrimineringsskydd, tas bort. Det är naturligtvis bra att denna begränsning tas bort, men kommer tyvärr inte att i praktiken innebära någon större skillnad eftersom skälighetsbedömningen vid en rättslig prövning kommer att vara mycket restriktiv. I stor sett kommer alla krav på att förbättra den fysiska tillgängligheten, t ex installation av en ramp att bedömas som oskäligt. Exempel som nämns i propositionen på skäliga åtgärder är att en affärsinnehavare är skyldig att plocka ner och packa varor, vilket väl de flesta redan gör idag.

- Ny funktionshinderspolitik från och med 2017. En proposition från regeringen ska lämnas till riksdagen 21 mars och avses bli slutbehandlad före sommaren.

Myndigheten för delaktighet (MFD) har på regeringens uppdrag lämnat förslag på en ny funktionshinderspolitik som innebär att riksdagen beslutar om ett nytt mål för detta politikområde baserad på Sveriges åtaganden i enlighet med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

MFD föreslår att de nationella målen revideras mot ett mål som tydligare knyter an funktionshinderspolitiken till mänskliga rättigheter och som innehåller dagens terminologi. Förslaget på reviderad inriktning beskriver fyra olika sätt att arbeta för att förebygga och undanröja funktionshinder i samhället, och syftar till att tydliggöra för ansvariga aktörer vad det innebär att arbeta med ett funktionshindersperspektiv:

- att med universell utformning göra rätt från början,
- att identifiera och åtgärda brister i efterhand,
- att med stöd och lösningar kopplat till individen stärka delaktigheten, samt
- att motverka all form av diskriminering

MFD föreslår också en tydligare styrning av funktionshinderspolitiken genom en utveckling av förordning 2001:526 om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken samt genom framtagande av en ny strategi som ska stärka integreringen av ett funktionshindersperspektiv.

Du hittar MFD:s förslag här: <http://www.mfd.se/globalassets/dokument/publikationer/2016/en-funktionshinderspolitik-for-ett-jamlikt-och-hallbart-samhalle1.pdf>

MFD:s förslag ska ersätta den tidigare strategin för funktionshinderspolitiken som gällde för åren 2011 – 2016.

MFD:s förslag har höga ambitioner, men brister i konkretion om hur målen i praktiken ska uppnås. Risken är stor att vi får ytterligare ett dokument utan politiska förpliktelser där kopplingen till vår konkreta verklighet saknas och där målen för politiken snarare är uttryck för en falsk välvilja än reformvilja. Det vi istället önskar är konkreta reformer som tar konventionens artiklar på allvar. Det gäller alla samhällsområden. Vi ska inte misströsta, men tyvärr har vi en regering som sätter prislapper på mänskliga rättigheter.

- Översyn av handikappersättningen: Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning, (Ds 2015:58). En proposition kan förväntas lämnas till riksdagen under hösten.

En arbetsgrupp inom Regeringskansliet har gjort en översyn av regler och tillämpning av handikappersättning och vårdbidrag. Målet för översynen har varit att åstadkomma ett mer sammanhållet system för ersättning till personer med funktionsnedsättning. Förslagen ska göra att merkostnadsersättningarna blir mer förutsägbara för både medborgare och ansvarig myndighet, tidsenliga, hållbara över tid och rättssäkra.

FÖR:s huvudsakliga kritik gäller utredningens förslag att merkostnadsersättningen ska utgå från skäligena kostnader. Istället anser vi att det är de faktiska merkostnaderna som ska ersättas samt att det ska finnas ett stort utrymme att göra individuella bedömningar. Uttrycket skäligena kostnader för också tankarna till begreppet skäligen levnadsnivå i socialtjänstlagen. En merkostnadsersättning måste i stället anknyta till begreppet goda levnadsvillkor i LSS.

FÖR:s remissvar: http://www.fordelaktighet.se/pdf/20160229_remissvar_stodbarnovuxna.pdf

- 2017 års ekonomiska vårproposition lämnas 18 april till riksdagen

Ett dokument att återkomma till och stämma av den faktiska verkligheten, våra krav och erfarenheter emot.

LANDSMÖTE OCH SEMINARIUM

Styrelsen har fastställt tid för landsmötet och vårens seminarium till fredag den 28 april. På förmiddagen håller vi landsmöte och på eftermiddagen äger seminariet rum. Platsen blir som vanligt ABF huset, Sveavägen 41, Stockholm.

Handlingar till landsmötet och information om seminariet kommer att skickas ut senare.

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2017

Medlemsavgiften för 2017 är oförändrad, 200 kr för ett år eller ett frivilligt högre belopp. För att inneha rösträtt krävs att du "anser dig ha en funktionsnedsättning", annars är du välkommen att bli solidaritetsmedlem. Glöm inte att ange på inbetalningen vilken av dessa medlemskategorier du tillhör. Senast före aprils utgång ska medlemsavgiften enligt vår stadga vara inbetald. Men varför vänta så länge. FÖRs postgironummer är: 17 90 25 -2.

All medlemsinformation lämnas via nätet. Det är därför viktigt att du också anger din aktuella mejladress.

GOD FORTSÄTTNING PÅ 2017

önskar

Förbundet FÖR delaktighet och jämlikhet

<http://www.fordelaktighet.se/>

Styrelsen gm

Lars Hagström, ordförande

"Funktionshindrets historia hjälper oss att förstå hur samhällets förhållningssätt till avvikande alltid har varit sammanflätade med dåtidens moral och maktrelationer. Och när man inser det, tror jag också att man måste inse att platsen vi står på idag också är en plats i historien. Att vi också omges av normer om vad det är vara människa. Att inte heller vi helt kan frigöra oss från vår samtid." (Niklas Altermark)